

EEN RECHTSKUNDIG RAADSMAN VOOR DE MAATSCHAPPIJ.

Mag ik even instemming betuigen met het denkbeeld van collega VAN BYK uit Boskoop om *niet* over te gaan tot het benoemen van een gemengde juridisch-medische commissie? Wat moet zulk een commissie eigenlijk uitvoeren? De wetten bestudeeren, die den geneesheer bij de uitoefening van zijn praktijk te pas komen, en daarover rapporten uitbrengen?

Ik geloof niet, dat er ooit personen zullen gevonden worden, die zulk een omvangrijke taak op zich zouden willen nemen; wij zullen toch een doorlopende commentaar op een lange reeks van wetten en wetsbepalingen moeten schrijven en dan nog met de onaangename ervaring in het vooruitzicht, dat een groot deel hunner collega's er nauwelijks kennis van zullen nemen. Zeer vele geneesheeren kunnen en willen nu eenmaal geen wetten en wetsuitleggingen lezen en hebben hoegenaamd geen begrip van wetten. Zij kunnen zich vaak geen voorstelling maken ook van de eenvoudigste zaken; de voorbeelden zijn voor het grijpen. Ontelbare malen is het gezegd, dat een semi-arts geen recht heeft tot uitoefening van praktijk en in bijna ieder nummer van dit *Tijdschrift* wordt zulk een onbevoegd waarnemer gevraagd of biedt zich er een aan. Nog onlangs had een collega, benoemd, beëdigd en gesalarieerd als lijkschouwer, kwestie met het hoofd zijner gemeente, omdat hij meende de lijkschouwing niet te behoeven te verrichten in het gezin van een gegoede familie, en in een kring van geneeskundigen hoorde ik een jong arts van gemeentewege belast met de periodieke, verplichte inentingen, met zekeren bluf en onder goedkeurend gelach zijner hoorders opmerken, dat hij er voor bedankte om alle kinderen gratis in te enten; hij liet de ouders, die het konden betalen „gewoonweg opdokken”. Ik haast mij hier bij te voegen, dat hier volstrekt geen opzettelijke wetsontduiking in het spel was; hij meende eenvoudig, dat zulk een handelwijze heelwel geoorloofd is en een behendigheid tot spekking van zijn beurs en ter navolging van anderen. Trouwens ik herinner mij, dat in de vragenlijst van *de Gemeentestem* hetzelfde onderwerp meer dan eens te berde is gebracht.

Moet de bedoelde commissie bovendien een vraagbaak worden voor de leden der maatschappij, dan is haar werk niet te overzien. De eenvoudigste zaken, die ieder zelf kan lezen, wanneer hij maar even de wet openslaat, zouden aan de commissie worden gevraagd.

In plaats van verbetering in de kennis der wetten, die voor hun beroep van belang zijn, zou de laakbare gemakzucht der artsen om ze als niet geschreven te beschouwen, zoolang zij er niet door de een of andere onaangenaamheid aan worden herinnerd, slechts in de hand worden gewerkt door zulk een commissie, die altijd gereed moest staan met haar advies.

Geleerd door het geval *Appingedam* is er m. i. echter wel iets — en misschien veel — voor te zeggen om aan de maatschappij te verbinden een *rechtsgeleerd raadsman*, die bij voorkomende dreigende conflicten van ernstigen aard en welke door eenig lid ter kennis worden gebracht van het hoofdbestuur, een eerste advies kan uitbrengen.

Dit zou ook daarom van belang zijn, omdat de geneeskundige wetten en wat er bij behoort ook door de juristen misschien eens wat ernstiger zouden worden ter hand genomen of er althans een enkele binnen het be-

reik van alle leden der maatschappij zou worden gevonden, die wat dieper zou ingaan op medisch-juridische kwesties en mogelijke overtredingen der geneeskundige wetten om zich los te maken van de versleten opvattingen, die tegenwoordig in Nederland nog veelal en volgens een oude sleur gangbaar zijn.

Breda 5 April 1908.

G. W. BRUINSMA.

DE NIEUWSTE THEORIE TER VERKLARING VAN EEN GROEP VERSCHIJNSELEN VOORKOMENDE BIJ CAISSONZIEKTE.

Bij de bijzonderheden, die VAN DER KWAST in het vorig nummer van het *Tijdschrift* vermeldt, naar aanleiding van het door hem waargenomene bij den caissonarbeid te Sluiskil, had hij ook deze kunnen noemen: dat er *zoo goed als uitsluitend* die gevallen voorgekomen zijn, waarbij pijn in één of meer gewrichten voorkwam. Waar andere schrijvers naast de arthralgieën tevens myalgieën waarnamen, waar het mij bij bijna 200 gevallen van caissonziekte zoo goed als nooit gelukt is bij een bestaande arthralgie een myalgie uit te sluiten, trof mij de mededeeling van VAN DER KWAST in bijzondere mate.

Maar nog meer treft het mij, dat VAN DER KWAST een theorie gaat bouwen uitsluitend gebaseerd op het door hem waargenomene, zonder er rekening mede te houden, dat daar zijn talloze mededeelingen omtrent caissonziekte, waarin nog andere verschijnselen en groepen van verschijnselen vermeld worden, dan die door hem zijn waargenomen.

VAN DER KWAST zet de theorie van PAUL BERT op zijde. Van hetgeen tot de opstelling en bevestiging dezer theorie heeft bijgedragen, maakt hij met geen woord melding. „Men kan begrijpen”, zegt VAN DER KWAST. Maar hij vermeldt niet, dat men de gasemboliën *gezien* heeft; dat bij analyse van het gas in tal van eudiometrische groeven *gebleken* is, dat het inderdaad stikstof was. De theorie van PAUL BERT berust op proefnemingen en voordat een andere theorie gegeven wordt, dient toch aangetoond, waarom of die proeven, of de er uit gemaakte conclusies niet deugen. Met de theorie van PAUL BERT tracht men *alle* verschijnselen van uitschutziekte te verklaren en VAN DER KWAST geeft daarvoor iets in de plaats, waardoor ten hoogste één groep van symptomen verklaard wordt.

En zelfs dat niet!

Wanneer de druk stijgt, aldus zegt VAN DER KWAST, dan zullen de gewrichtsbeenderen met een grootere kracht tegen elkaar gedrukt worden; dat hierbij dan door abnormale spanningen in gewrichtskapsel en banden en weeke deelen, deze met meer kracht tegen hun vaste onderlaag gedrukt zouden worden, zou hiervan afgeleid kunnen worden.

Indien de zaak zoo in elkaar zit, zou men mogen verwachten, dat juist bij het *inschutten* de gewrichtspijn optreedt; en dat heeft VAN DER KWAST niet waargenomen. Of zou volgens hem het ontspannen het hem doen? Maar waarom ziet men dan niet *tijdens* die ontspanning de arthralgieën ontstaan, doch wel, in den regel ten minste, *na* de ontspanning.

„De groote inspanning van de gewrichten enz. . . . is dan gelijk te stellen met een mishandeling van het gewricht”. Maar hoe komt het dan, dat bij